

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: VN/7112/2018; YM 036:00/2017

Asia: Lausuntopyyntö

Kansallinen ilmansuojeluohjelma 2030

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

ESITYKSEN SISÄLTÖ

Päästökattodirektiivin ja päästövähennysvelvoitteiden toteuttamiseksi on laadittu luonnos uudeksi kansalliseksi ilmansuojeluohjelmaksi vuoteen 2030 saakka. Ohjelman tavoitteena on vähentää ilmansaasteiden aiheuttamia ennenaikaisia kuolemia (noin 2.000 kuolemaa vuosittain) ja parantaa ilmanlaatua. Päästöjen vähentämisvelvoitteet on asetettu rikkidioksidille, typen oksideille, haihtuville orgaanisille yhdisteille, pienhiukkasille ja ammoniakille. Puun pienpoltosta ja siitä seuraavista pienhiukkaspäästöistä arvioidaan aiheutuvan 200 ennenaikaista kuolemaa vuosittain.

HUOMIOT

Omakotiliitto pitää ilmastonuojelua ja ihmisten terveyshaittojen estämistä keskeisenä. Jokaisella on oikeus terveelliseen ympäristöön perustuslainkin mukaan.

Omakotiliitto **kannattaa lausunnolla olevaa ilmansuojeluohjelmaluonnosta.** Kannustavalla neuvonnalla ja informaatio-ohjauksella saadaan parempia tuloksia kuin sääntelyllä tai muilla negatiivisilla kannusteilla. **Omakotiliitto tekee jo nyt ja haluaa jatkaa vahvaa neuvontatyötä puhtaasta puunpoltosta Ympäristöministeriön Kutteri-neuvontamenettelyn mukaan** (<https://www.motiva.fi/tehokkaastipuulla>) yhdessä sidosryhmien kanssa. Liitto haluaa huomauttaa, että ohjelmaluonnoksen luvusta 6, sivulta 51 puuttuu puun pienpoltton osalta vastuutahoista Omakotiliitto.

Taloudellisilla kannusteilla (investointituet, kotitalousvähennys), informaatio-ohjauksella ja **neuvonnalla** voidaan merkittävästi vaikuttaa puun puhtaaseen polttoon. **Olellaista on myös panostaa laitteiden innovaatiokehitykseen** ja kannustaa kotitalouksia uudis- ja korjausrakentamisessa valitsemaan teknologisesti kehittyneitä takkoja, uuneja ja kiukaita. Olemassa olevan rakennuskannan osalta keskeistä on vaikuttaa laitteiden elinkaareen käyttö- ja huoltotoimenpiteillä ja kun laitteiden/järjestelmien elinkaari päättyy, vaihtaa ne sitten resurssitehokkaasti uusiin, innovatiivisempiin vaihtoehtoihin. Kuluttajalla tulisi olla oikeus olettaa, että hänen hankkimansa tulisija on ympäristöystävällinen/mahdollisimman vähäpäästöinen oikein käytettynä, koska ostohetkellä tähän ei välttämättä muista kiinnittää huomiota.

Puunpoltolla on huomattava merkitys Suomessa kotitalouksille erityisesti huoltovarmuuden ongelmatilanteissa, kuten sähköverkon katkoksissa. Puunpoltto lisälämmitysmuotona osaltaan hillitsee asumiskustannusten nousua erityisesti haja-asutusalueilla. Lisäksi Suomessa on lähes 3 miljoonaa saunaa, joista suuri osa on puulla lämpiäviä. Saunat ovat puhdistautumispaikka, ja varsinkin vapaa-ajan asunnoissa usein ainoa sellainen, ja siksi tarpeellinen. Suomalaista saunakulttuuria edistetään parhaiten neuvonnalla puhtaasta puunpoltosta ja sen mukaisesti toimien.

kunnioitavasti
Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja